

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI



MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

YASTIK DİKİMİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1.....	3
1. DERİ YASTIK KESİMİ	3
1.1.Deri Yastık Model Analizi	3
1.2.Deri Yastık Kesimi.....	4
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	7
2. DERİ YASTIK DİKİMİ.....	7
2.1.Yastık Ayakçılık ve Dikim İşlemleri.....	7
2.2.Yastık Ütüleme İşlemleri.....	18
2.3.Yastık Son Kontrol işlemleri	18
UYGULAMA FAALİYETİ.....	19
2.4.Astar Hazırlama	23
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	26
KAYNAKÇA	27

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD057
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Alan Ortak modülü
MODÜLÜN ADI	Yastık Dikimi
MODÜLÜN TANIMI	Deriyi kesime hazırlama, deri yastık kesimi, dikimi, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	“Makinede Düz” ve Dikiş, “Kesim” modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	Yastık dikmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Uygun ortam sağlandığında kalite niteliklerine uygun deri yastık dikimi yapabileceksiniz. Amaçlar: Ø Deri yastığı, kesim tekniğine uygun bir şekilde kesebileceksiniz. Ø Deri yastık dikim işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Deri veya kumaş, astar, kesim araçları, gümüş kalem, yastık kalıbı, kesilmiş parçalar, makine, solüsyon, fırça çekiç, ayakçı masası, mezura, uya, fermuar.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Ø Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Ø Modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla hazırlanacak ölçme araçlarıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnsanoğlu; deri, dokuma kumaş ve örgü kumaş gibi farklı malzemeler keşfederek bunları kullanmış ve bu sayede giyinme ihtiyacını gidermiştir. Bu materyaller, günümüzde ayrı ayrı sektörler haline gelmiş ve tekstil endüstrisini oluşturmuştur.

Sanayileşmekte olan ülkemizde büyük önem taşıyan tekstil endüstrisi, kalkınma hızımızın artmasında önemli bir itici güç olmuştur. Sektör, dünya pazarlarında da önemli bir yere sahiptir.

Ülkemiz hazır giyim alanında çağın gereklerine uygun, uluslararası standartlarda üretim yapmak zorundadır. İstenilen nitelikte bir üretimin gerçekleşmesi, bu alanda yetişmiş kaliteli iş gücünü gerektirmektedir. Nitelikli iş gücünün oluşturulmasında mesleki ve teknik eğitim çok önemli bir unsurdur.

Bu modülde yastık kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemleri anlatılmaktadır. Modülde anlatılan yastık deriden dikilmiştir. Farklı malzemeler seçerek ya da kombin kullanarak şık yastıklar dikebilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, deri yastığı kesim tekniğine uygun bir şekilde kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Değişik yastık modellerini araştırarak bulduğunuz modelleri sınıfta arkadaşlarınıza gösteriniz.



1. DERİ YASTIK KESİMİ

1.1.Deri Yastık Model Analizi

ÜRÜN: YASTIK	TARİH: .../.../20..
GRAFİK ÇİZİM	
PARÇA LİSTESİ	MODEL ANALİZİ
<input type="checkbox"/> Ön Sol Üst _____ 1 adet <input type="checkbox"/> Ön Sağ Üst _____ 1 adet <input type="checkbox"/> Ön Sol Alt _____ 1 adet <input type="checkbox"/> Ön Sağ Alt _____ 1 adet <input type="checkbox"/> Arka Üst _____ 1 adet <input type="checkbox"/> Arka Alt _____ 1 adet <input type="checkbox"/> Astar _____ 1 adet	<input type="checkbox"/> Ana malzeme deri <input type="checkbox"/> Ön asimetric 4 parça <input type="checkbox"/> Ön sağ alt parça çıma dikişli <input type="checkbox"/> Arka yastıkta fermuar yeri ön kesiğin devamında <input type="checkbox"/> Fermuar çıma dikişlidir.
DİKİŞ PAYI	MALZEMELER
Parçaların tümünde dikiş payı 1 cm dir.	Deri Fermuar Astar Dikiş ipliği

1.2.Deri Yastık Kesimi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Birbirine uygun renkteki derileri boyuna katlayarak yan yana yerleştiriniz.</p> 	<p>Ø Derileri açıktan koyuya ya da koyudan açığa olacak şekilde yerleştiriniz.</p> <p>Ø Çalışma ortamının aydınlık olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Farklı tondaki derileri çıkartarak yastık dikiminde kullanacağımız derileri belirleyiniz.</p> 	
<p>Ø Derideki yırtık ve lekeli kısımları tespit ediniz.</p>	

	
<p>Ø Seçtiğiniz derilerden uygun büyüklükteki bir deriyi masaya yerleştiriniz.</p>	
<p>Ø Kalıpları derinin üzerine yerleştirerek kalıbın etrafını gümüş kalemle çiziniz.</p> 	<p>Ø Kalıp parçalarını yerleştirirken hatalı kısımları dışarıda bırakmaya dikkat ediniz.</p> <p>Ø Deride düz boy iplik yönü olmadığı için kalıpları ekonomik bir şekilde istediğiniz yönde yerleştiriniz.</p> <p>Ø Kalıp parçalarını eksiksiz olarak yerleştiriniz.</p>
<p>Ø Kalıpları kaldırarak deriyi makas yardımıyla kesiniz.</p> 	<p>Ø İş güvenliği kurallarına dikkat etmeyi unutmayınız.</p>

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Evet	Hayır
1	Model analizini doğru bir şekilde yaptınız mı?		
2	Birbirine uygun renkteki derileri tespit ettiniz mi?		
3	Derideki yırtık ve lekeli kısımları tespit ettiniz mi?		
4	Kalıpları deriye ekonomik bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
5	Tüm kalıpları eksiksiz olarak yerleştirdiniz mi?		
6	Kalıpların etrafını gümüş kalemle düzgün bir şekilde çizdiniz mi?		
7	Kesim işlemini doğru bir şekilde yaptınız mı?		
8	Kesim işlemi sırasında iş güvenliği kurallarına dikkat ettiniz mi?		
9	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemi tekrarlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2



AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda, yastık dikim işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.

2. DERİ YASTIK DİKİMİ

2.1.Yastık Ayakçılık ve Dikim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Ön sol üst parça ile ön sağ üst parçayı dikiş paylarından birleştiriniz.</p> 	<p>Ø Doğru parçaları birleştirmeye dikkat ediniz.</p> <p>Ø Makine ayarını kontrol ediniz.</p> <p>Ø Dikişin başlangıç ve bitiş noktalarında sağlanlaştırma yapınız.</p>
<p>Ø Dikiş paylarına solüsyon sürünüz.</p> 	<p>Ø Solüsyon kullanırken temiz çalışmaya dikkat ediniz.</p>

<p>Ø Payları çekiç yardımıyla ikiye açınız.</p> 	<p>Ø İş güvenliği kurallarına dikkat etmeyi unutmayınız.</p> <p>Ø Payların tam olarak açılmasını sağlayınız.</p>
<p>Ø Ön sol alt parçayı, ön sol üst parçaya birleştiriniz.</p> 	<p>Ø Dikişin düzgün olması için makinede parçayı arka taraftan hafifçe çekiniz.</p>
<p>Ø Dikiş paylarına solüsyon sürünüz.</p> 	

Ø Dikiş payını çekiç yardımıyla ikiye açınız.



Ø Ön sağ alt parçanın dikiş paylarına uya çekiniz. (İki kenarına uya çekiniz)








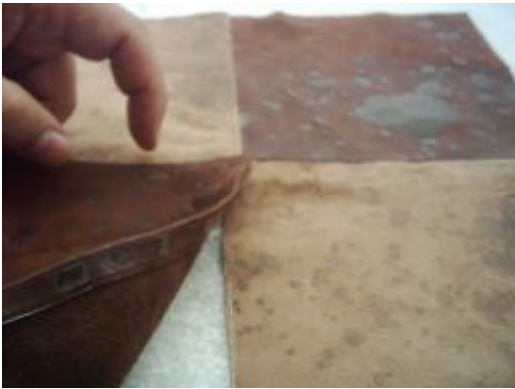
Ø Uyayı düzgün ve gergin yapıştırmaya dikkat ediniz.




Ø Ön sağ alt parçada uya çektiğiniz yerlerin dikiş paylarına solüsyon sürünüz.






Ø Temizlik kurallarına dikkat ediniz.

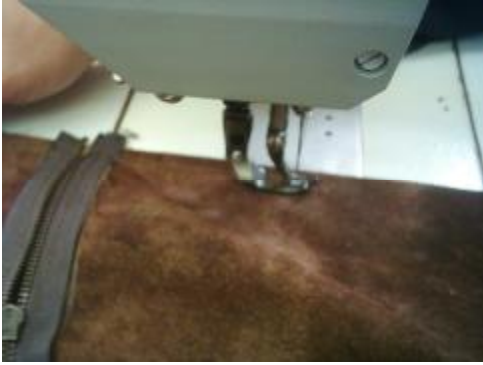


<p>Ø Dikiş paylarını çekiç yardımıyla kıvrınız.</p> 	<p>Ø Güvenlik kurallarına dikkat etmeyi unutmayınız.</p> <p>Ø Derinin zarar görmemesine özen gösteriniz</p>
<p>Ø Köşeyi çekiç ile kıvrınız.</p> 	
<p>Ø Köşede oluşan fazlalığı kesiniz.</p> 	<p>Ø Makası dikkatli kullanınız.</p>

<p>Ø Köşeyi biraz içeri alarak tekrar çekiç yardımıyla kıvrınız.</p> 	
<p>Ø Ön sağ alt parçanın dikiş yerine sarı bant yapıştırınız ve kâğıdını çıkarınız.</p> 	<p>Ø Sarı bandı doğru yere ve düzgün olarak yapıştırmaya özen gösteriniz.</p>
<p>Ø Ön sağ alt parçayı yerine yerleştiriniz.</p> 	
<p>Ø Ön sağ alt parçayı çekiç yardımıyla sabitleyiniz.</p>	<p>Ø Derinin zarar görmemesine özen gösteriniz</p>

	
<p>Ø Yerleřtirdiđiniz parça üzerine ıma dikişi çekiniz.</p> 	<p>Ø Dikiş ayarını kontrol ediniz.</p>
<p>Ø Makine iğnesini köşeye batırarak dönüş yapınız.</p> 	<p>Ø Güvenlik kurallarına dikkat etmeyi unutmayınız. Ø Tam köşe noktasında iğne içerideyken dönüş yapınız.</p>

<p>Ø Arka üst ve alt parçanın fermuar dikilecek yerlerine uya çekiniz.</p> 	<p>Ø Uyayı düzgün ve gergin yapıştırmaya dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Fermuar dikiş paylarına solüsyon sürünüz.</p> 	
<p>Ø Payları kıvrarak çekiç yardımıyla sabitleyiniz..</p> 	

<p>Ø Fermuarın iki tarafına da sarı bant yapıştırınız ve kâğıdını çıkarınız.</p> 	
<p>Ø Arka üst ve alt parçayı fermuarın üzerine yerleştiriniz.</p> 	<p>Ø Parçaları düzgün yerleştirmeye özen gösteriniz.</p>
<p>Ø Çıma dikişi ile fermuarı dikişiniz.</p> 	<p>Ø Çıma dikişi çekerken, dikiş sonunda fermuarı bir miktar açınız.</p>

<p>Ø Ön ve arka yastık parçalarını yüz yüze yerleştirerek dört tarafından dikiş.</p> 	
<p>Ø Köşeleri üçgen şeklinde kesiniz.</p> 	<p>Ø Köşelerin düzgün olması için kesme işlemini dikkatli yapınız.</p>
<p>Ø Yastığı çeviriniz.</p>	
<p>Ø Köşeleri makas yardımıyla çıkarınız.</p> 	<p>Ø Köşeleri makas yardımıyla çıkarırken, köşelerin zarar görmemesine dikkat ediniz.</p>

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Evet	Hayır
1	Ön sol üst parça ile ön sağ üst parçayı tekniğine uygun olarak birleştirdiniz mi?		
2	Dikiş paylarına tekniğe uygun bir şekilde solüsyon sürdünüz mü?		
3	Dikişleri çekiç yardımıyla tekniğe uygun olarak ikiye açtınız mı?		
4	Ön sol alt parçayı, ön sol üst parçaya tekniğine uygun olarak birleştirdiniz mi?		
5	Dikiş paylarına tekniğe uygun bir şekilde solüsyon sürdünüz mü?		
6	Dikişleri çekiç yardımıyla tekniğe uygun olarak ikiye açtınız mı?		
7	Ön sağ alt parçanın dikiş paylarına tekniğe uygun olarak uya çektiniz mi?		
8	Ön sağ alt parçanın dikiş payına tekniğe uygun bir şekilde solüsyon sürdünüz mü?		
9	Dikiş paylarını çekiç yardımıyla kıvırdınız mı?		
10	Köşeleri tekniğine uygun olarak kıvırdınız mı?		
11	Ön sağ alt parçanın dikiş yerlerine düzgün bir şekilde sarı bant yapıştırdınız mı?		
12	Ön sağ alt parçayı yastığa düzgün bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
13	Ön sağ alt parçanın çımasını düzgün bir şekilde çektiniz mi?		
14	Arka üst ve alt parçanın fermuar yerlerine tekniğe uygun olarak uya çektiniz mi?		
15	Fermuarın dikiş paylarına tekniğe uygun bir şekilde solüsyon sürdünüz mü?		
16	Dikiş paylarını çekiç yardımıyla kıvırdınız mı?		
17	Fermuarın iki tarafına da düzgün bir şekilde sarı bant yapıştırdınız mı?		
18	Arka üst ve alt parçayı fermuarın üzerine düzgün bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
19	Fermuarın çıma dikişini tekniğine uygun olarak çektiniz mi?		
20	Ön ve arka yastık parçalarını tekniğine uygun olarak birleştirdiniz mi?		
21	Köşeleri tekniğine uygun kestiniz mi?		
22	Yastığı tekniğine uygun çevirdiniz mi?		
23	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonucunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemi tekrarlayınız.

2.2.Yastık Ütüleme İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

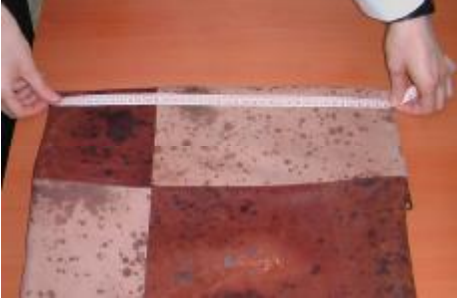
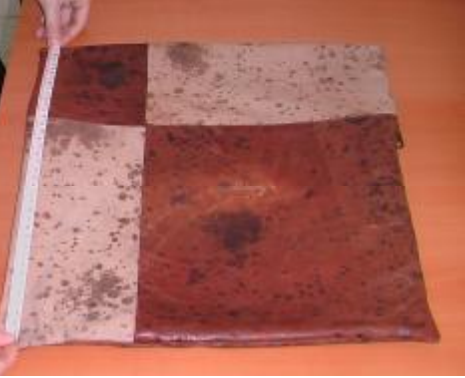
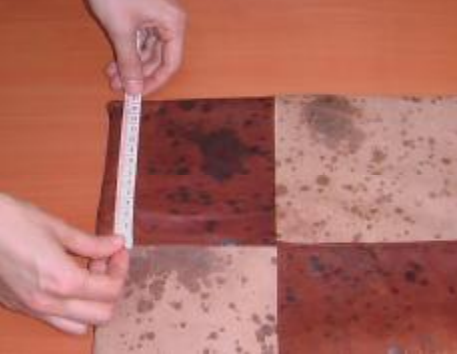
İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Deri yastığı ütü masasına yerleştiriniz.	
Ø Derinin üzerine ütü bezi yerleştiriniz.	
Ø Yastığın ön tarafını ütöleyiniz.	Ø Ütü ısısını doğru ayarlamaya dikkat ediniz. Ø Güvenlik kurallarına dikkat ediniz. Ø Ütünün buharsız olmasına dikkat ediniz.
Ø Yastığın arka tarafını ütöleyiniz.	

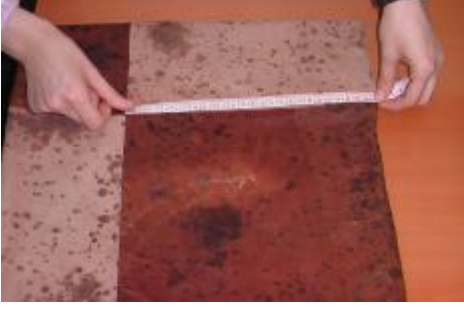
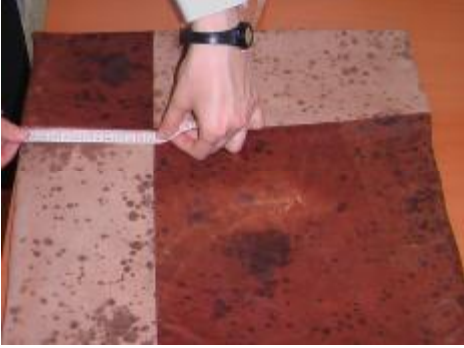



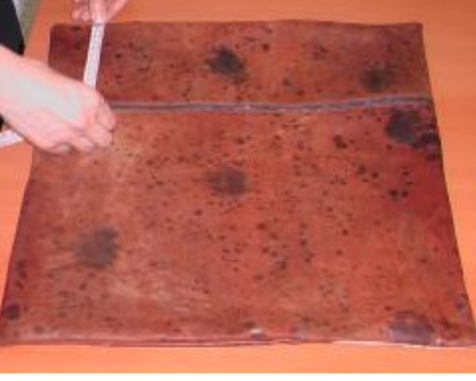

2.3.Yastık Son Kontrol işlemleri

Deri yastık üretimi sırasında ara kontroller yapılmalıdır. Ara kontrollerde hata yapılan noktalar ve hata miktarları belirlenerek gerekli görülen düzeltmeler yapılır. Unutulmaması gereken bir nokta da deride yapılan bazı hataların geri dönüşünün olmamasıdır. Özellikle üst dikişler hatalı olduğunda sökülemez. Bu durumda yapılacak düzeltme o parçayı değiştirmektir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Der yastıkta ölçü kontrolü yapınız.</p>	<p>Ø Yastığı düz bir zemin üzerine düzgün olarak yerleştiriniz.</p>
<p>Ø Yastığın en ölçüsünü kontrol ediniz.</p> 	<p>Ø Düzgün bir mezura seçiniz.</p> <p>Ø Ölçüleri doğru yerden almaya dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Yastığın boy ölçüsünü kontrol ediniz.</p> 	
<p>Ø Sol üst parçanın en ve boy ölçülerini kontrol ediniz.</p> 	

<p>Ø Sağ üst parçanın en ve boy ölçülerini kontrol ediniz.</p> 	
<p>Ø Sol alt parçanın en ve boy ölçülerini kontrol ediniz.</p> 	
<p>Ø Sağ alt parçanın en ve boy ölçülerini kontrol ediniz.</p> 	
<p>Ø Arka üst parçanın en ve boy ölçülerini kontrol ediniz.</p>	

	
<p>Ø Arka alt parçanın en ve boy ölçülerini kontrol ediniz.</p> 	Ø
<p>Ø Fermuar dikişinin düzgünlüğünü kontrol ediniz.</p>	

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama Faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz yada arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.




DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Evet	Hayır
1	Yastık için ütöleme ortamını eksiksiz olarak hazırladınız mı?		
2	Deriye uygun olarak ütü ısısını ayarladınız mı?		
3	Yastığın ütüsünü tekniğin uygun olarak yaptınız mı?		
	Yastık duruş formu kontrolünü eksiksiz olarak yaptınız mı?		
4	Yastık en ölçü kontrollerini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
5	Yastık boy ölçü kontrollerini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
6	Yastığın dikiş kontrollerini kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
7	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonucunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemi tekrarlayınız.

2.4.Astar Hazırlama

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Astar kalıbını astara yerleştiriniz.</p> <p>Ø Kalıbın etrafından çizgi taşı yardımıyla çiziniz.</p> 	<p>Ø Kalıbı astara yerleştirirken düz boy iplik yönüne dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Kalıbı kaldırarak astarı kesiniz.</p> 	<p>Makası dikkatli kullanınız.</p>
<p>Ø Astarın kenarlarına overlok çekiniz.</p> 	<p>Ø Kenar temizliği sırasında astarı fazla kestirmemeye dikkat ediniz.</p> <p>Ø İş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.</p>

<p>Ø Astarı ikiye katlayarak iki kenarından makine çekiniz.</p> 	
<p>Ø Astarın içini dolgu malzemesiyle doldurunuz.</p>	<p>Dolgu malzemesi olarak elyaf kullanabilirsiniz.</p>
<p>Ø Astar ağzını 1 cm' den katlayarak makine çekiniz.</p> 	
<p>Ø Hazırlanan astarı deri yastığın içine yerleştiriniz.</p> 	

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz yada arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Evet	Hayır
1	Astar kesimini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
2	Astarın kenar temizliğini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
3	Astarı tekniğe uygun olarak diktiniz mi?		
4	Astarın içini elyafla doldurarak ağızını katlayıp tekniğine uygun olarak diktiniz mi?		
5	Astarı deri yastığın içine doğru olarak yerleştirdiniz mi?		
6	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonucunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemi tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modüldeki öğrenme faaliyetlerini başarı ile tamamladıysanız, bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

KAYNAKÇA

- Ø TOPTAŞ, Ahmet, **Deri Teknolojisi**, İstanbul 1993.
- Ø Rüştü Uzel Anadolu Hazır Giyim ve Deri Hazır Giyim Meslek Lisesi Türk Alman İşbirliği Projesi, **Deri Teknolojisi**, İstanbul 1993.
- Ø **Koca Fatma ve Koç Emine Temel Dikiş Teknikleri 1 Etek-Pantolon**, Kök yayıncılık, Ankara, 2006.